

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การรายงานผลการวิจัยในส่วนนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ **ส่วนที่ 1** ฤทธิ์การต้านออกซิเดชันของสารสกัดหยาบจากกากกาแฟในอาหารโมเดลเมื่อผ่านระบบการย่อยอาหารจำลองของมนุษย์ ประกอบด้วยผลการทดลอง 3 ส่วน ได้แก่ (1) ผลขององค์ประกอบอาหารในอาหารโมเดลต่อฤทธิ์การต้านออกซิเดชันของสารสกัดหยาบ (2) ผลของการให้ความร้อนต่อฤทธิ์การต้านออกซิเดชันของสารสกัดหยาบ และ (3) การระบุชนิดและปริมาณสารสำคัญของสารสกัดหยาบจากกากกาแฟในอาหารโมเดล **ส่วนที่ 2** ชีวปริมาณออกฤทธิ์ของสารสกัดหยาบจากกากกาแฟในอาหารโมเดล เมื่อผ่านระบบการย่อยอาหารจำลองของมนุษย์ และ **ส่วนที่ 3** ฤทธิ์ต้านการแบ่งเซลล์ของสารสกัดหยาบจากกากกาแฟในอาหารโมเดล เมื่อผ่านระบบการย่อยอาหารจำลองของมนุษย์

1. ฤทธิ์การต้านออกซิเดชันของสารสกัดหยาบจากกากกาแฟในอาหารโมเดล เมื่อผ่านระบบการย่อยอาหารจำลองของมนุษย์

1.1 ผลขององค์ประกอบอาหารในอาหารโมเดลต่อฤทธิ์การต้านออกซิเดชันของสารสกัดหยาบ งานวิจัยนี้มีสมมติฐานว่าองค์ประกอบของอาหาร ได้แก่ โปรตีน คาร์โบไฮเดรต และไขมันมีผลต่อการจับกับสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพที่ได้จากกากกาแฟหยาบ ซึ่งอาจส่งผลต่อการใช้ประโยชน์สารออกฤทธิ์ทางชีวภาพของร่างกาย จึงออกแบบการทดลองโดยใช้อาหารโมเดลมาตรฐานที่มีองค์ประกอบของอาหารที่เหมาะสมทั้งโปรตีน คาร์โบไฮเดรต (รวมใยอาหาร) ไขมัน และแร่ธาตุ จากนั้นจึงวัดปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมดในอาหารโมเดลก่อนและหลังการย่อยอาหารจำลองของมนุษย์โดยคำนวณค่าเทียบกับกรดแกลลิก (GAE) และกรดคลอโรจีนิก (CGA)

ปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมดในอาหารก่อนการย่อยอาหารจำลองของมนุษย์ พบว่าในตัวอย่างอาหารโมเดล (ที่มีโปรตีน คาร์โบไฮเดรต และไขมัน หรือขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง) ที่ไม่เติมสารสกัดหยาบจากกากกาแฟ (SCG) พบค่าปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมดใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นองค์ประกอบอาหารในอาหารโมเดลไม่มีผลต่อปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมดในอาหาร (ตารางที่ 4.1) ขณะที่ในตัวอย่างอาหารโมเดลที่เติม SCG พบว่า โปรตีนผลต่อปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมดในอาหารโมเดลมากที่สุด ($p < 0.05$) โดยในอาหารโมเดลที่ไม่เติมโปรตีน (อาหารมีคาร์โบไฮเดรต และไขมัน) พบค่าปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมดสูง (15.6 mg GAE/g sample และ 10.7 mg CGA/g sample) คาร์โบไฮเดรตมีผลต่อปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมดเช่นเดียวกัน โดยอาหารโมเดลไม่มีคาร์โบไฮเดรต พบค่าปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมดรองลงมา คือ 10.8 mg GAE/g sample และ 7.4 mg CGA/g sample ในขณะที่ไขมันมีผล

ต่อปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมดน้อยที่สุดโดยในอาหารโมเดลที่ไม่เติมไขมัน (มีโปรตีนและคาร์โบไฮเดรต) พบค่าปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมดต่ำที่สุดเพียง 5.3 mg GAE/g sample และ 3.6 mg CGA/g sample (ตารางที่ 4.1) แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบทางเคมีอาหาร (โปรตีน คาร์โบไฮเดรต และไขมัน) มีผลต่อปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมดที่ละลายได้ในอาหาร โดยเมื่อสารสกัดหยาบจากกากกาแฟละลายหรือผสมในอาหารที่มีโปรตีนจะมีผลลดปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมดมากที่สุด ผลรองลงมาคือ คาร์โบไฮเดรต และไขมันเป็นลำดับสุดท้าย เป็นดังนี้ โปรตีน > คาร์โบไฮเดรต > ไขมัน

จากนั้นเมื่อนำอาหารโมเดลผ่านการย่อยในระบบการย่อยอาหารจำลองของมนุษย์ พบว่าปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมดของทุกตัวอย่างที่ไม่เติม SCG เพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่าระบบทางเดินอาหารของมนุษย์ย่อยสลายสารชีวโมเลกุลขนาดใหญ่ในอาหารให้มีขนาดเล็กลงทำให้สารประกอบฟีนอลิกที่มีอยู่ในอาหารหรือถูกจับอยู่กับองค์ประกอบอาหารถูกปลดปล่อยให้เป็นอิสระได้ ทั้งนี้ค่าที่เพิ่มขึ้นนี้จะต่ำกว่าตัวอย่างอาหารโมเดลที่เติม SCG ($p < 0.05$) ตัวอย่างเช่น ภายหลังการย่อยในระบบการย่อยอาหารจำลอง อาหารโมเดล (มีครบ 3 องค์ประกอบ) ไม่เติม SCG มีค่าปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมด คือ 66.3 mg GAE/g sample และ 46.2 mg CGA/g sample เมื่ออาหารโมเดลนั้นเติม SCG พบว่ามีค่า 80.9 mg GAE/g sample และ 58.4 mg CGA/g sample (ตารางที่ 4.1) แสดงให้เห็นว่าผลต่างของปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมดในตัวอย่างที่เติมและไม่เติม SCG เป็นผลมาจากสารประกอบฟีนอลิกใน SCG

เมื่อตรวจวัดฤทธิ์การต้านออกซิเดชันของสารสกัดหยาบจากกากกาแฟในอาหารโมเดลเมื่อผ่านการย่อยในระบบอาหารจำลองของมนุษย์แล้ว พบว่าองค์ประกอบของอาหารมีผลต่อฤทธิ์การต้านออกซิเดชันของสารสกัดหยาบจากกากกาแฟในค่า ABTS (ตารางที่ 4.1) ซึ่งผลวิจัยที่ได้คล้ายคลึงกับปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมดในตัวอย่างภายหลังการย่อย โดยตัวอย่างอาหารที่ไม่มีไขมันพบค่า ABTS สูงที่สุด ($p < 0.05$) ในขณะที่ฤทธิ์การต้านออกซิเดชันของสารสกัดหยาบจากกากกาแฟอื่นๆ (DPPH, FRAP และ ค่าความสามารถจับโลหะ (metal chelating ability)) พบว่าองค์ประกอบของอาหารไม่มีผลต่อการออกฤทธิ์การต้านออกซิเดชัน ทั้งนี้แม้ว่าตัวอย่างอาหารโมเดล (ที่ไม่เติม SCG) ภายหลังย่อยในระบบอาหารจำลองของมนุษย์จะพบค่าปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมดปริมาณสูง (อยู่ในช่วง 60.5-83.7 mg GAE/g sample และ 41.4-61.1 mg CGA/g sample) แต่กลับพบค่าฤทธิ์การต้านออกซิเดชันทั้ง ABTS และ metal chelating ability ต่ำ และ DPPH และ FRAP มีค่าต่ำมาก แสดงให้เห็นว่าสารประกอบฟีนอลิกที่ตรวจพบในอาหารโมเดล (ที่ไม่เติม SCG) เป็นสารที่ฤทธิ์การต้านออกซิเดชันได้เพียงเล็กน้อย

ตารางที่ 4.1 ปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมดในตัวอย่างอาหารโมเดลที่ไม่ผ่านการให้ความร้อนก่อนและหลังการย่อยในระบบอาหารจำลองของมนุษย์ และฤทธิ์การต้านออกซิเดชันเมื่อผ่านการย่อยในระบบอาหารจำลองของมนุษย์

ตัวอย่าง	ปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมด (mg/g)				ฤทธิ์การต้านออกซิเดชันหลังการย่อยในระบบอาหารจำลองของมนุษย์			
	กรดแกลลิก		กรดคลอโรเจินิก		ABTS	DPPH	FRAP	Metal chelating
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	($\mu\text{mol Trolox/g}$)	($\mu\text{mol Trolox/g}$)	($\mu\text{mol Fe(II)/g}$)	ability ($\mu\text{mol EDTA/g}$)
Deionized water (DI)	n.d.	45.6 \pm 3.0 ^s	n.d.	32.2 \pm 2.5 ^h	61.2 \pm 1.2 ^h	0.1 \pm 0.0 ^c	0.8 \pm 0.1 ^c	10.5 \pm 0.6 ^b
SCG	11.3 \pm 0.3 ^c	68.6 \pm 1.2 ^{d,e}	7.8 \pm 0.2 ^c	47.9 \pm 1.0 ^{d,e}	125.43.4 ^e	19.2 \pm 1.3 ^b	94.3 \pm 18.4 ^b	11.2 \pm 4.1 ^b
Food model	1.6 \pm 0.1 ^s	66.3 \pm 2.2 ^{e,f}	0.9 \pm 0.1 ^s	46.2 \pm 2.0 ^{e,f}	69.9 \pm 2.1 ^s	0.4 \pm 0.0 ^c	1.8 \pm 0.1 ^c	18.9 \pm 0.4 ^a
Food model+SCG	17.0 \pm 0.4 ^a	80.9 \pm 2.6 ^b	11.4 \pm 0.3 ^a	58.4 \pm 2.2 ^b	169.5 \pm 2.1 ^b	26.1 \pm 2.0 ^a	129.7 \pm 5.9 ^a	19.3 \pm 2.0 ^a
Food model w/o prot	0.3 \pm 0.1 ^f	60.5 \pm 1.9 ^f	0.2 \pm 0.1 ^h	41.4 \pm 1.6 ^f	68.9 \pm 0.7 ^s	0.3 \pm 0.0 ^c	0.6 \pm 0.0 ^c	18.6 \pm 0.4 ^a
Food model w/o prot+SCG	15.6 \pm 0.4 ^b	77.9 \pm 9.1 ^{b,c}	10.7 \pm 0.3 ^b	56.4 \pm 7.6 ^{b,c}	149.9 \pm 2.2 ^d	25.9 \pm 0.4 ^a	141.5 \pm 2.5.5 ^a	13.4 \pm 0.0 ^b
Food model w/o carb	4.6 \pm 0.3 ^f	64.8 \pm 3.0 ^{e,f}	2.9 \pm 0.3 ^f	45.1 \pm 2.5 ^{e,f}	73.7 \pm 0.7 ^s	0.3 \pm 0.0 ^c	0.2 \pm 0.1 ^c	18.6 \pm 2.2 ^a
Food model w/o carb+SCG	10.8 \pm 0.6 ^d	73.1 \pm 1.4 ^{c,d}	7.4 \pm 0.5 ^d	52.6 \pm 1.2 ^{c,d}	160.9 \pm 2.6 ^c	27.5 \pm 1.2 ^a	154.1 \pm 22.5 ^a	19.9 \pm 0.8 ^a
Food model w/o fat	1.1 \pm 0.1 ^s	83.7 \pm 2.4 ^b	0.7 \pm 0.1 ^s	61.1 \pm 2.0 ^b	80.0 \pm 0.5 ^f	0.4 \pm 0.0 ^c	0.9 \pm 0.0 ^c	20.9 \pm 0.2 ^a
Food model w/o fat+SCG	5.3 \pm 0.1 ^e	103.9 \pm 0.5 ^a	3.6 \pm 0.1 ^e	74.9 \pm 0.4 ^a	191.7 \pm 6.1 ^a	27.7 \pm 1.5 ^a	123.5 \pm 12.7 ^a	21.5 \pm 1.8 ^a

ค่าเฉลี่ย \pm ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อักษรยกขึ้น (^{a, b, c, ...}) ที่แตกต่างกันในแนวสดมภ์ มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($p < 0.05$)

n.d. ไม่ได้ตรวจวัด

ก่อน คือ ตัวอย่างก่อนการย่อยในระบบอาหารจำลองของมนุษย์, หลัง คือ ตัวอย่างภายหลังการย่อยในระบบอาหารจำลองของมนุษย์

1.2 ผลของการให้ความร้อนต่อฤทธิ์การต้านออกซิเดชันของสารสกัดหยาบ เมื่อศึกษาผลของการให้ความร้อนแก่อาหารโมเดลด้วยวิธีการต้ม (100 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที) อบ (180 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที) นึ่งในหม้อนึ่งแรงดันสูง (121 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที) พบว่าอาหารโมเดล (มีองค์ประกอบครบทั้ง 3 ชนิด) ไม่เติม SCG เมื่อผ่านการให้ความร้อนด้วยวิธีการต่าง ๆ และผ่านการย่อยในระบบอาหารจำลองของมนุษย์ ให้ค่าปริมาณสารประกอบฟีนอลิกที่สูงขึ้นเมื่อได้รับความร้อนที่สูงขึ้น คือ อบ > นึ่งในหม้อนึ่งแรงดันสูง > ต้ม ($p < 0.05$) (ตารางที่ 4.2)

อาหารโมเดลที่เติม SCG พบค่าปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมดสูงกว่าอาหารโมเดลที่ไม่เติม SCG แสดงให้ว่าระบบการย่อยในระบบอาหารจำลองของมนุษย์สามารถปลดปล่อยสารประกอบฟีนอลิกจากกากกาแฟในอาหารที่ผ่านการให้ความร้อนให้เป็นอิสระได้ โดยการอบมีผลต่อการเพิ่มขึ้นของปริมาณสารประกอบฟีนอลิกมากที่สุด ($p < 0.05$) (ตารางที่ 4.2)

เมื่อพิจารณาฤทธิ์การต้านออกซิเดชันของอาหารโมเดลที่ผ่านการให้ความร้อนด้วยวิธีการต่าง ๆ และผ่านการย่อยในระบบอาหารจำลองของมนุษย์แล้ว พบว่าฤทธิ์การต้านออกซิเดชันในอาหารโมเดลที่เติมและไม่เติม SCG คือ ABTS (ตารางที่ 4.2) ขณะที่ฤทธิ์การต้านออกซิเดชันอื่นพบค่าความสามารถกักจับโลหะ (metal chelating ability) ต่ำ และ DPPH และ FRAP มีค่าต่ำมากเช่นเดียวกับตัวอย่างที่ไม่ผ่านความร้อน (ตารางที่ 4.1 และ ตารางที่ 4.2)

อาหารโมเดลที่เติม SCG และผ่านการย่อยในระบบอาหารจำลองของมนุษย์แล้ว พบว่าการให้ความร้อนไม่มีผลต่อฤทธิ์การต้านออกซิเดชันทั้งค่า DPPH และ FRAP (ตารางที่ 4.2) เมื่อเปรียบเทียบกับตัวอย่างที่ไม่ผ่านความร้อน (ตารางที่ 4.1) ยกเว้นการพบค่า ABTS เพิ่มขึ้น ($p < 0.05$) (ตารางที่ 4.2) ทั้งนี้พบว่าค่า metal chelating ability มีค่าต่ำ ซึ่งพบได้ตัวอย่าง SCG และ DI มีค่าใกล้เคียงกัน คือ 11.2 และ 10.5 $\mu\text{mol EDTA/g}$ ตามลำดับ แสดงว่าค่า metal chelating ability ที่พบนี้ไม่ได้มาจากฤทธิ์การต้านออกซิเดชันของสารสกัดจากกากกาแฟ

1.3 การระบุชนิดและปริมาณสารสำคัญของสารสกัดหยาบจากกากกาแฟในอาหารโมเดล พบสารสำคัญในตัวอย่างอาหารโมเดลที่ผ่านการย่อยในระบบอาหารจำลองของมนุษย์ คือ 3-caffeoylquinic acid (3-CQA)+4-caffeoylquinic acid (4-CQA), 5-caffeoylquinic acid (5-CQA) และ caffeine ส่วนสารที่พบในปริมาณน้อยคือ 3,4-dicaffeoylquinic acid (3,4-diCQA), 3,5-dicaffeoylquinic acid (3,5-diCQA), 4,5-dicaffeoylquinic acid (4,5-diCQA) และ caffeic acid (ตารางที่ 4.3) องค์ประกอบของอาหาร (คาร์โบไฮเดรต โปรตีน และไขมัน) ไม่มีผลต่อชนิดและปริมาณสารสำคัญ เช่นเดียวกับการให้ความร้อน ยกเว้นวิธีการอบที่พบว่าปริมาณสารสำคัญมีค่าเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 4.2 ปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมดของสารสกัดหยาบจากกากกาแฟในอาหารโมเดลที่ผ่านการให้ความร้อนรูปแบบต่าง ๆ ก่อนและหลังการย่อยในระบบอาหารจำลองของมนุษย์ และฤทธิ์การต้านออกซิเดชันเมื่อผ่านการย่อยในระบบอาหารจำลองของมนุษย์

ตัวอย่าง	ปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมด (mg/g)				ฤทธิ์การต้านออกซิเดชันหลังการย่อยในระบบอาหารจำลองของมนุษย์			
	กรดแกลลิก		กรดคลอโรจีนิก		ABTS	DPPH	FRAP	Metal chelating
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	(μ mol Trolox/g)	(μ mol Trolox/g)	(μ mol Fe(II)/g)	ability (μ mol EDTA/g)
Food model/boil	n.d.	62.8 \pm 0.6 ^e	n.d.	44.0 \pm 0.5 ^e	65.7 \pm 2.5 ^e	0.3 \pm 0.0 ^c	2.0 \pm 0.1 ^c	25.2 \pm 2.0 ^a
Food model+SCG/boil	15.4 \pm 0.5 ^a	79.9 \pm 0.6 ^{b,c}	10.2 \pm 0.4	57.8 \pm 0.5 ^{b,c}	158.7 \pm 1.9 ^b	24.8 \pm 2.4 ^b	143.4 \pm 25.4 ^b	21.4 \pm 0.8 ^{b,c}
Food model/oven	n.d.	75.4 \pm 3.2 ^{c,d}	n.d.	54.2 \pm 2.7 ^{c,d}	147.1 \pm 1.6 ^c	0.6 \pm 0.0 ^c	8.9 \pm 0.1 ^c	11.5 \pm 0.3 ^d
Food model+SCG /oven	12.8 \pm 0.5 ^b	109.2 \pm 3.9 ^a	8.3 \pm 0.4	78.8 \pm 3.2 ^a	190.6 \pm 2.4 ^a	31.1 \pm 0.2 ^a	210.6 \pm 9.3 ^a	21.2 \pm 1.9 ^{b,c}
Food model/autoclave	n.d.	69.6 \pm 2.5 ^d	n.d.	49.0 \pm 2.1 ^{d,e}	71.9 \pm 2.7 ^d	0.4 \pm 0.0 ^c	1.8 \pm 0.0 ^c	22.4 \pm 2.8 ^{a,b}
Food model+SCG /autoclave	14.7 \pm 1.7 ^{a,b}	85.9 \pm 6.6 ^b	9.7 \pm 1.5	60.9 \pm 5.5 ^b	159.8 \pm 2.2 ^b	26.3 \pm 0.6 ^{a,b}	133.1 \pm 13.5 ^b	18.9 \pm 0.6 ^c

ค่าเฉลี่ย \pm ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อักษรยกขึ้น (a, b, c, ...) ที่แตกต่างกันในแนวสทมภ์ มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (p<0.05)

n.d. ไม่ได้ตรวจวัด

ก่อน คือ ตัวอย่างก่อนการย่อยในระบบอาหารจำลองของมนุษย์, หลัง คือ ตัวอย่างภายหลังการย่อยในระบบอาหารจำลองของมนุษย์

ตารางที่ 4.3 การระบุชนิดและปริมาณสารสำคัญของสารสกัดหยาบจากกากกาแฟในอาหารโมเดล เมื่อย่อยในระบบอาหารจำลองของมนุษย์

ตัวอย่าง	3-CQA + 4-CQA (mg/g)	5-CQA (mg/g)	3,4-diCQA (μ g/g)	3,5-diCQA (μ g/g)	4,5-diCQA (μ g/g)	caffeic acid (μ g/g)	caffeine (mg/g)
SCG	0.494±0.020	0.306±0.026	30.85±1.42	9.63±0.07	21.42±3.05	14.19±2.75	1.034±0.057
Food model+SCG	0.607±0.012	0.340±0.006	50.57±2.32	20.76±1.90	32.03±3.54	75.22±3.78	0.908±0.021
Food model w/o prot+SCG	0.602±0.010	0.372±0.011	42.16±3.92	17.65±1.42	28.94±0.56	64.26±5.75	1.033±0.020
Food model w/o carbo+SCG	0.649±0.008	0.367±0.012	50.25±1.61	19.86±1.25	32.80±3.63	70.17±4.04	0.993±0.002
Food model w/o fat+SCG	0.592±0.011	0.347±0.007	50.58±9.29	17.25±0.79	31.41±0.41	55.25±4.36	0.947±0.006
Food model+SCG/boil	0.655±0.015	0.357±0.006	48.53±0.93	18.47±1.57	25.27±1.46	62.13±2.06	0.929±0.003
Food model+SCG /oven	0.893±0.033	0.453±0.013	69.33±0.50	34.89±7.90	51.76±20.62	73.82±10.67	1.218±0.040
Food model+SCG /autoclave	0.674±0.018	0.368±0.003	46.79±4.31	19.14±0.17	32.91±3.85	47.09±4.66	0.938±0.007

3-CQA, 3-caffeoylquinic acid; 4-CQA, 4-caffeoylquinic acid; 5-CQA, 5-caffeoylquinic acid; 3,4-diCQA, 3,4-dicaffeoylquinic acid; 3,5-diCQA, 3,5-dicaffeoylquinic acid; 4,5-diCQA, 4,5-dicaffeoylquinic acid

2. ชีวปริมาณออกฤทธิ์ของสารสกัดหยาบจากกากกาแฟในอาหารโมเดล เมื่อผ่านระบบการย่อยอาหารจำลองของมนุษย์

การวิเคราะห์ชีวปริมาณออกฤทธิ์ของสารสกัดหยาบจากกากกาแฟในอาหารโมเดล พบว่าสารสกัดหยาบจากกากกาแฟ (ตัวอย่าง SCG) เมื่อผ่านระบบการย่อยอาหารจำลองของมนุษย์แล้วสามารถผ่านเยื่อไตอะไลซิส (dialysis membrane) หรือร่างกายดูดซึมไปใช้ประโยชน์ได้ คิดเป็นร้อยละ 29.9 และ 28.9 เมื่อวิเคราะห์ปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมดเทียบกับกรดแกลลิกและกรดคลอโรเจนิค ตามลำดับ (ตารางที่ 4.4) ซึ่งส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 70.1 และ 71.1 ตามลำดับ) จะคงอยู่ในส่วนของลำไส้ สารที่ผ่านเยื่อไตอะไลซิสเหล่านี้ยังมีฤทธิ์การต้านออกซิเดชัน (ABTS, DPPH และ FRAP) คิดเป็นร้อยละ 26.0-33.8 (ส่วนฤทธิ์การต้านออกซิเดชันที่เหลือคงอยู่ในลำไส้) (ตารางที่ 4.4) ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกับปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมด

เมื่อเติมสารสกัดหยาบจากกากกาแฟลงในอาหารโมเดล พบว่าไขมันมีผลลดการผ่านเยื่อไตอะไลซิสของสารสกัดหยาบจากกากกาแฟ โดยเมื่อไม่มีไขมันพบว่าปริมาณสารประกอบฟีนอลิก (คำนวณจากกรดแกลลิกและกรดคลอโรเจนิค) และฤทธิ์การต้านออกซิเดชัน (ABTS, DPPH และ FRAP) ในส่วนของซีรัมมีค่าสูงที่สุด ($p < 0.05$) ขณะที่การอบมีผลต่อการลดการผ่านเยื่อไตอะไลซิสของสารสกัดหยาบจากกากกาแฟเช่นกัน โดยปริมาณสารประกอบฟีนอลิก (คำนวณจากกรดแกลลิกและกรดคลอโรเจนิค) มีค่าต่ำที่สุด ($p < 0.05$) และฤทธิ์การต้านออกซิเดชัน (ABTS, DPPH และ FRAP) ในส่วนของซีรัม (IN) มีค่าต่ำลงเช่นกัน ($p < 0.05$)

ตารางที่ 4.4 ชีวปริมาณออกฤทธิ์ของสารสกัดหยาบจากกากกาแฟในอาหารโมเดลเมื่อผ่านระบบการย่อยอาหารจำลองของมนุษย์

ตัวอย่าง	สารประกอบฟีนอลิกทั้งหมด (ร้อยละ)						ฤทธิ์การต้านออกซิเดชัน (ร้อยละ)					
	กรดแกลลิก		กรดคลอโรโรเจนิก		ABTS		DPPH		FRAP		Metal chelating ability	
	ลำไส้	ซีรัม	ลำไส้	ซีรัม	ลำไส้	ซีรัม	ลำไส้	ซีรัม	ลำไส้	ซีรัม	ลำไส้	ซีรัม
	(OUT)	(IN)	(OUT)	(IN)	(OUT)	(IN)	(OUT)	(IN)	(OUT)	(IN)	(OUT)	(IN)
SCG	70.1±2.9 ^a	29.9±1.4 ^e	71.1±3.4 ^a	28.9±2.0 ^e	66.2±1.5 ^a	33.8±0.2 ^e	72.3±3.4 ^a	27.7±3.4 ^c	74.0±2.4 ^a	26.0±1.8 ^c	60.6±6.8 ^{a,b}	39.4±0.8 ^{c,d}
Food model+SCG	56.7±4.5 ^d	43.3±3.2 ^a	56.8±5.0 ^d	43.2±3.5 ^a	53.7±1.5 ^d	46.3±1.4 ^a	65.5±0.6 ^b	34.5±0.6 ^{a,b}	62.5±5.2 ^c	37.5±2.4 ^a	55.9±3.4 ^b	44.1±2.5 ^a
Food model w/o prot+SCG	67.6±2.4 ^{a,b}	32.4±1.9 ^{d,e}	68.3±2.7 ^{a,b}	31.7±2.1 ^d	64.1±1.4 ^{a,b}	35.9±0.6 ^d	72.9±1.9 ^a	27.1±1.9 ^c	72.5±3.7 ^{a,b}	27.5±1.7 ^c	62.8±4.6 ^{a,b}	37.2±1.8 ^{d,e}
Food model w/o carb+SCG	67.6±5.0 ^{a,b}	32.4±1.4 ^d	68.1±5.6 ^{a,b}	31.9±1.6 ^d	63.4±2.8 ^{a,b}	36.6±1.4 ^d	73.1±1.2 ^a	26.9±1.2 ^c	74.5±7.0 ^a	25.5±3.9 ^c	64.5±4.8 ^a	35.5±0.5 ^e
Food model w/o fat+SCG	60.2±3.1 ^{c,d}	39.8±1.9 ^b	60.4±3.4 ^{c,d}	39.6±2.0 ^b	56.3±1.9 ^{c,d}	43.7±0.7 ^b	65.3±0.1 ^b	34.7±0.1 ^a	66.1±2.3 ^{b,c}	33.9±1.6 ^b	58.7±2.4 ^{a,b}	41.3±1.0 ^{b,c}
Food model+SCG/boil	60.6±2.8 ^{c,d}	39.4±2.7 ^b	60.7±3.0 ^{c,d}	39.3±3.1 ^b	57.2±1.3 ^{c,d}	42.8±0.1 ^b	66.1±3.0 ^b	33.9±3.0 ^{a,b}	65.8±1.0 ^{b,c}	34.2±0.7 ^b	58.1±1.1 ^{a,b}	41.9±1.5 ^{a,b,c}
Food model+SCG/oven	63.8±3.1 ^{b,c}	36.2±2.1 ^c	64.1±3.4 ^{b,c}	35.9±2.3 ^c	60.1±5.6 ^{b,c}	39.9±1.2 ^c	68.8±1.7 ^{a,b}	31.2±1.7 ^b	69.1±6.7 ^{a,b,c}	30.9±1.0 ^c	63.7±2.3 ^{a,b}	36.3±0.0 ^e
Food model+SCG/autoclave	56.2±3.4 ^d	43.8±2.3 ^a	56.1±3.6 ^d	43.9±2.4 ^a	54.3±1.2 ^d	45.7±0.8 ^a	66.3±1.2 ^b	33.7±1.2 ^{a,b}	62.0±5.9 ^c	38.0±1.6 ^a	56.6±3.9 ^b	43.4±2.0 ^{a,b}

ค่าเฉลี่ย ± ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อักษรยกขึ้น (a, b, c, ...) ที่แตกต่างกันในแนวสทมภ์ มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (p<0.05)

ลำไส้ (OUT) คือ ส่วนของตัวอย่างที่ไม่ผ่านเยื่อของถุงไตอะไลซิส (dialysis tubing) หรือมีความหมายว่ายังคงอยู่ภายในลำไส้, ซีรัม (IN) คือ ส่วนของตัวอย่างที่ผ่านเยื่อของถุงไตอะไลซิส หรือมีความหมายว่าถูกดูดซึมเข้าสู่ร่างกายได้

3.ฤทธิ์ต้านการแบ่งเซลล์ของสารสกัดหยาบจากกากกาแฟในอาหารโมเดล เมื่อผ่านระบบการย่อยอาหารจำลองของมนุษย์

การทดสอบฤทธิ์ต้านการแบ่งเซลล์ของสารสกัดหยาบจากกากกาแฟในเซลล์ HepG2 และ SHSY-5Y พบว่าสารสกัดจากกากกาแฟ (ตัวอย่าง SCG) มีผลยับยั้งการเจริญหรือมีความเป็นพิษต่อเซลล์มะเร็ง HepG2 ได้ดีกว่าน้ำปราศจากไอออน (ตัวอย่าง DI) โดยมีค่า IC_{50} ต่ำกว่า ($p < 0.05$) ขณะที่เซลล์ SHSY-5Y พบว่าให้ผลที่ไม่แตกต่างกับตัวอย่าง DI ($p \geq 0.05$) (ตารางที่ 4.5)

เมื่อทดสอบในอาหารโมเดลที่ผ่านระบบการย่อยอาหารจำลองของมนุษย์ พบว่าอาหารโมเดลที่ไม่ผ่านความร้อนและไม่เติม SCG ให้ค่า IC_{50} ต่ำที่สุด (IC_{50} 0.045 สำหรับ HepG2 และ IC_{50} 0.042 สำหรับ SHSY-5Y) ($p < 0.05$) ขณะที่ตัวอย่างอาหารโมเดลที่เติม SCG ทั้งที่ให้และไม่ให้ความร้อนพบค่า IC_{50} สูงกว่า ยกเว้นตัวอย่างอาหารโมเดลที่ผ่านการต้มให้ค่า IC_{50} ต่ำไม่แตกต่างจากอาหารโมเดลที่ไม่ผ่านความร้อนและไม่เติม SCG (ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5 ฤทธิ์ต้านการแบ่งเซลล์ของสารสกัดหยาบจากกากกาแฟในอาหารโมเดล เมื่อผ่านระบบการย่อยอาหารจำลองของมนุษย์

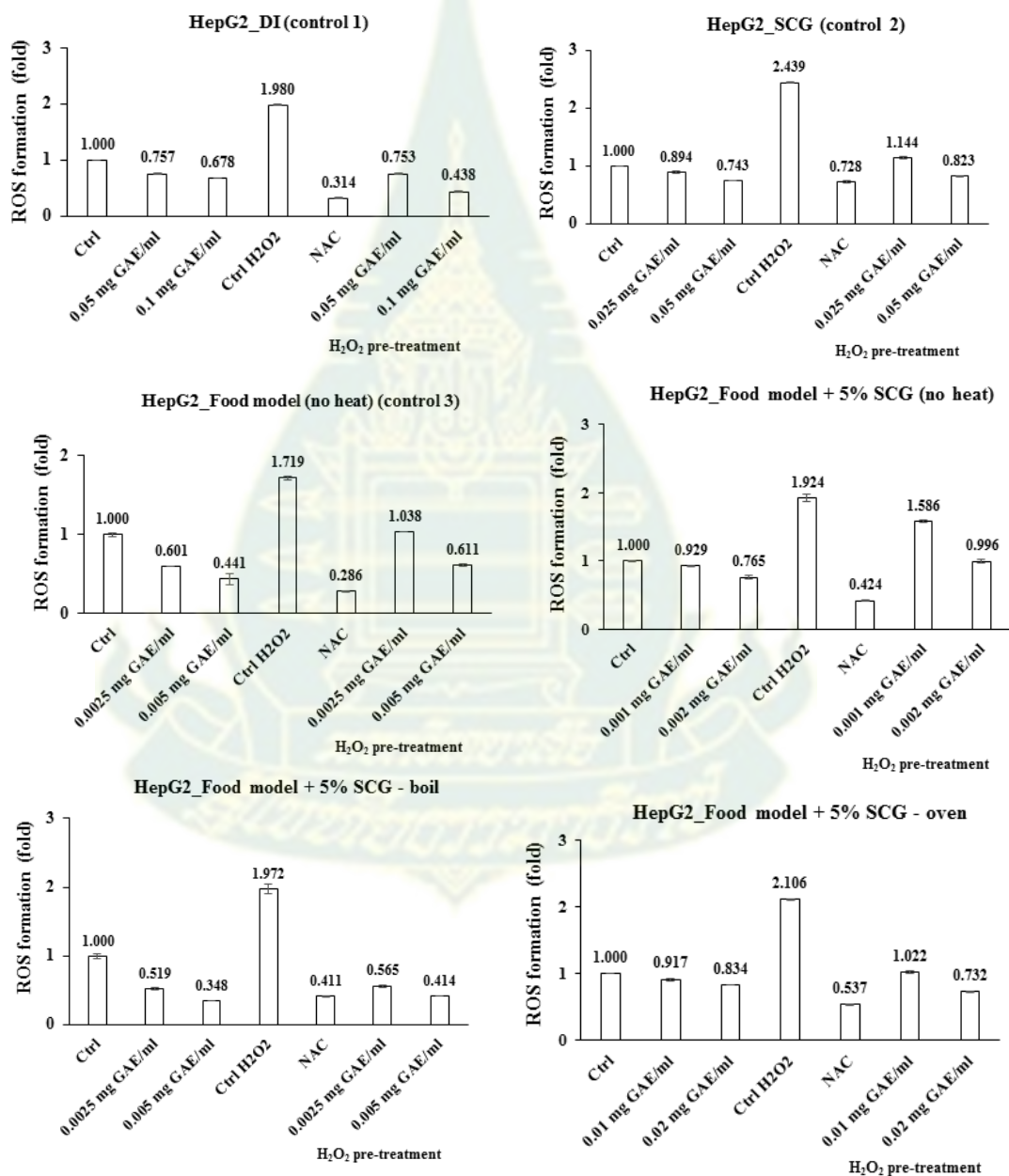
ตัวอย่าง	half maximal inhibitory concentration (IC_{50}) :	
	mg gallic acid/ml	
	HepG2	SHSY-5Y
Deionized water (DI)	0.980±0.028 ^a	0.965±0.024 ^a
SCG	0.700±0.008 ^c	1.008±0.054 ^a
Food model (no heat)	0.045±0.001 ^e	0.042±0.000 ^e
Food model+SCG (no heat)	0.078±0.005 ^f	0.118±0.004 ^d
Food model+SCG/boil	0.074±0.002 ^e	0.110±0.001 ^d
Food model+SCG/oven	0.154±0.007 ^d	0.222±0.019 ^c
Food model+SCG/autoclave	0.821±0.017 ^b	0.888±0.042 ^b

ค่าเฉลี่ย ± ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อักษรยกขึ้น (^{a, b, c, ...}) ที่แตกต่างกันในแนวสทมภ์ มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($p < 0.05$)

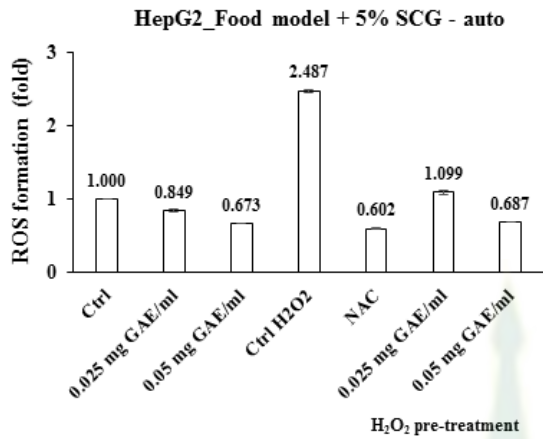
Deionized water (DI) และ SCG เป็นตัวอย่างควบคุม (control) ที่ผ่านระบบการย่อยอาหารจำลองของมนุษย์เช่นเดียวกับตัวอย่างอาหารโมเดล

เมื่อทดสอบการลดอนุมูลอิสระภายในเซลล์เมื่อเซลล์ถูกเหนี่ยวนำให้เกิดอนุมูลอิสระด้วย H_2O_2 วิเคราะห์ด้วยวิธี DCF assay พบว่า ทั้งตัวอย่าง DI (ตัวอย่างควบคุม) น้ำปราศจากไอออนที่ผ่าน

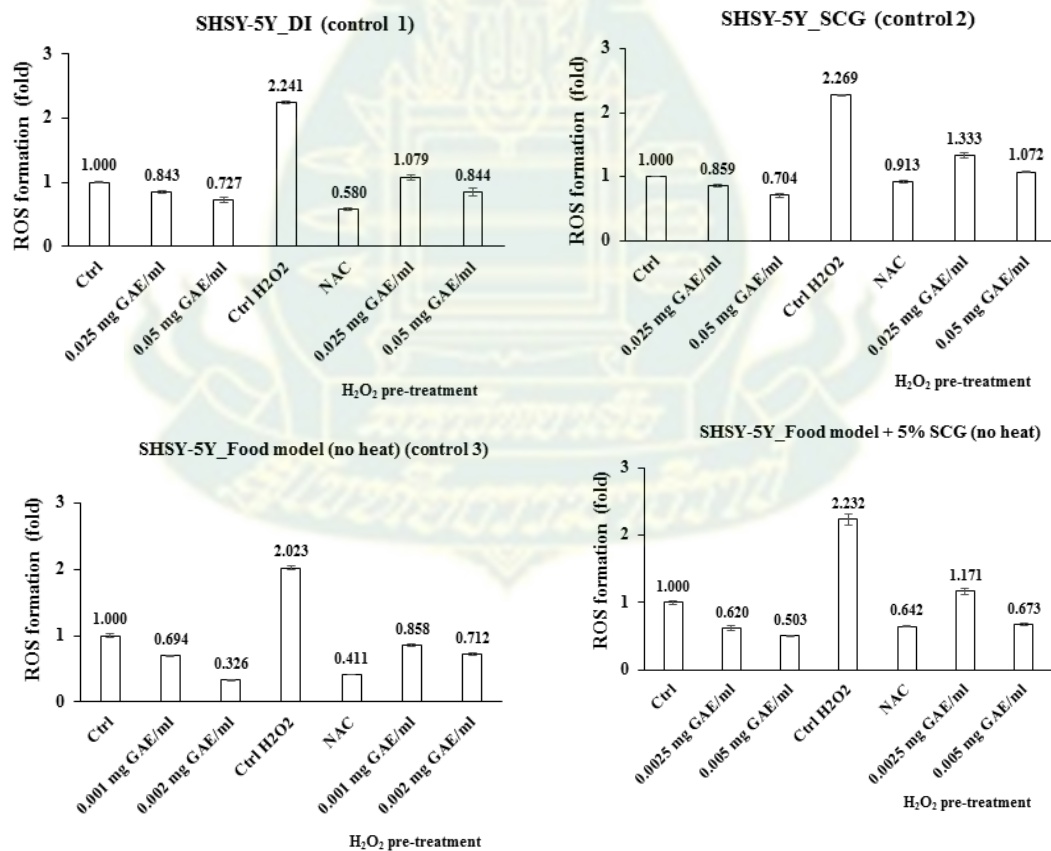
ระบบการย่อยอาหารจำลอง) และสารสกัดจากกากกาแฟ (ตัวอย่าง SCG) มีผลลดอนุมูลอิสระในเซลล์ HepG2 และ SHSY-5Y ได้ (ภาพที่ 4.1 และ 4.2) เมื่อทดสอบในอาหารโมเดลที่ผ่านระบบการย่อยอาหารจำลองของมนุษย์ พบว่าทั้งตัวอย่างที่เติมและไม่เติม SCG มีฤทธิ์ต้านออกซิเดชันในเซลล์ HepG2 และ SHSY-5Y โดยในตัวอย่างอาหารโมเดลที่เติม SCG และไม่ให้ความร้อน (ตัวอย่าง Food model+5% SCG no heat) สามารถลดอนุมูลอิสระภายในเซลล์ HepG2 ได้ดีที่สุด ขณะที่ตัวอย่างอาหารโมเดลที่ไม่เติม SCG (ไม่ให้ความร้อน) (ตัวอย่าง Food model no heat) สามารถลดอนุมูลอิสระภายในเซลล์ SHSY-5Y ได้ดีที่สุด

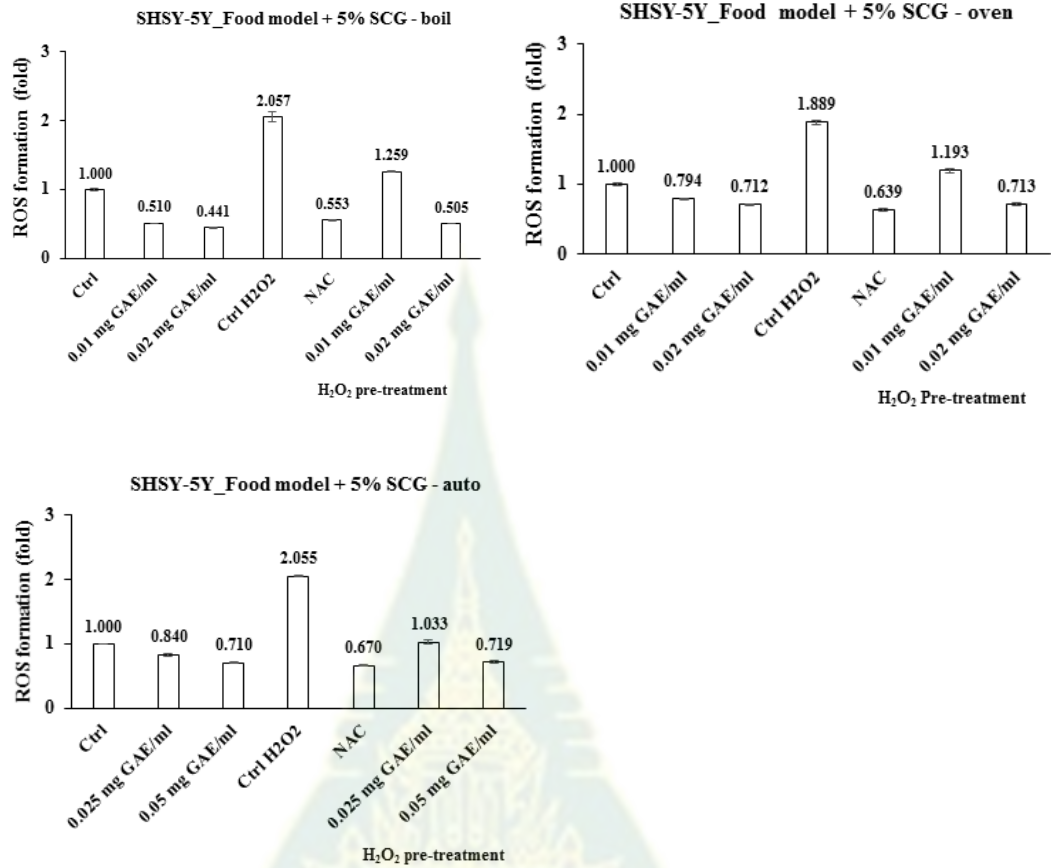
ภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 ความสามารถในการเป็นสารต้านอนุมูลอิสระของสารสกัดหยาบจากกากกาแฟในอาหารโมเดล เมื่อผ่านระบบการย่อยอาหารจำลองของมนุษย์ โดยใช้เซลล์ HepG2 วิเคราะห์ด้วยวิธี DCF assay

ภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.2 ความสามารถในการเป็นสารต้านอนุมูลอิสระของสารสกัดหยาบจากกากกาแฟในอาหารโมเดล เมื่อผ่านระบบการย่อยอาหารจำลองของมนุษย์ โดยใช้เซลล์ SHSY-5Y วิเคราะห์ด้วยวิธี DCF assay